

ПЕРЕДМОВА

Назва курсу перших двох семестрів початкового вивчення предмета “Архітектурна композиція”, а також загальне скорочення термінів навчання зумовили переглянути та розвинути обов’язкову раніше методику викладання за цією темою. Реальний стан сьогоденної підготовки абітурієнтів та специфіка їх виховання (економічний стан України спричинив виховання дітей у вузькому інформативно бідному соціальному просторі) зумовлюють починати курс від найпростіших завдань, поступово нарощуючи їх складність. Тому на першому курсі всім студентам необхідно засвоїти тему курсу з архітектурної композиції як базової для проектування на наступних курсах на спеціалізованих кафедрах.

Враховуючи особливості навчально-архітектурного характеру, підготовка на першому курсі спрямована на набуття студентами необхідних навичок архітектурної творчості з предмета “Архітектурна композиція”.

Актуальність вивчення архітектурної композиції як основ архітектурної творчості відчувається сьогодні, коли є потреба гуманізувати архітектурними засобами індустріально агресивне, особливо міське, середовище, створене засобами “індустрії споживання”.

Загальна мета курсу: підготувати студентів першого курсу до виконання спеціалізованих архітектурних проектів на вищих курсах навчання, тобто:

- засвоїти загальні архітектурні поняття, терміни, визначення;
- оволодіти основами та засобами архітектурного вираження: архітектурної композиції (площина – поверхня, об’єм та простір), архітектурних засобів передавання проєктованого простору (лінія, штрихування, тонування аквареллю, використання кольору); передавання середовища (об’єм – макет, компоновання, ситуація, простір);
- формулювати та творчо передавати архітектурну концепцію чи ідею;
- використовувати різні творчі підходи до вирішення поставленого завдання (наприклад: раціонально-логічного або чуттєво-емоційного);
- навчитись захищати свою ідею та доводити її до завершення поставленого завдання;
- отримати навички колективної співпраці (рецензент, опонент, співавтор) із спеціалістами суміжних (із архітектурою) професій;
- навчитись виконувати роль “замовника” і “виконавця” – проєктувальника – виконроба;
- для засвоєння навичок роботи в архітектурному підприємстві рекомендується всі матеріали виконувати на форматному папері та брошурувати в окремі альбоми за темами модулів з метою подальшого архівування. Макети виконують з картону або інших макетувальних засобів.

Враховуючи поставлені завдання, пропонується логічно-послідовна структура тематики занять I курсу за загальною темою “Архітектурна композиція”.

Курс занять двох семестрів (I та II) складено за єдиною тематикою послідовного виконання (в різних конструктивно-технічних варіантах) об’ємно-просторової композиції як композиції площини та засобами “архітектурного макетування”, що є логічним продовженням тематики I семестру, яка виконувалася творчими засобами мистецтва “архітектурної композиції площини” (як поверхні об’єму).

Програма предмета реалізується як теоретично-практичні завдання лекційного викладу та практичного виконання макетної (не площинної) форми композиції. Така форма передавання творчої ідеї є складовою будь-якої творчо-професійної роботи архітектора, на відміну від творчо-живописної роботи художника чи інженерно-конструктивної роботи будівельника.

Мета предмета – набуття студентами (архітектурної та дизайнерської спеціальності) основних навичок об’ємно-просторового та макетного моделювання як навчально-лабораторний, попередній та наближений варіант вивчення основ ескізної стадії проектування – невід’ємної частини архітектурного проекту.

Архітектурне об’ємно-просторове проектування та макетування є наочною творчо-емоційною та проектно-логічною моделлю ідеї майбутнього об’єкта, яка повинна ґрунтуватися на вимогах: функціонального призначення, конструктивної інженерії та мистецтва композиційної структури об’єму та простору.

У процесі навчання творчі роботи з архітектурної композиції сприяють розвитку в студентів просторової уяви, допомагають усвідомити масштабність простору як середовища людини. Ескізна стадія композиції: дає можливість перевірити свій задум, подати його як ідею, реалізувати як проект та промоделювати як макет.

Завдяки вправам з архітектурної композиції студенти отримують знання та уміння мислити не тільки площинами двовимірного простору, що вони мали засвоїти у I семестрі, а вчать (у II семестрі) відчувати пластику та властивості форм–об’ємів тримірного простору, творити новий, проектно-концептуальний простір ландшафтного, соціального, етнокультурного та урбанізованого середовища.

Практикум “Архітектурна композиція” допомагає студентам вирішити поставлене завдання як **АРХІТЕКТУРНО-ТВОРЧУ ЦІЛІСТЬ** в системі:

Завдання – Тема – Практикум – Проект.

Така особливість ведення практичних занять привчає розвивати системне мислення від природно-органічного (враження-вираження) до логічно-аналітичного (причина – наслідок, синтез – аналіз).

Курс практичних завдань та занять “Архітектурна композиція” розвиває об’ємне мислення у студентів початкових курсів та дає базову підготовку для виконання ідейно-концептуальної та ескізної частини архітектурного проектування на наступних курсах.

Навчально-практичний посібник “Архітектурна композиція” складено як систему завдань до практичних занять на основі чинної “Робочої програми” (лекційних тем та практичних занять) та чинних методичних вказівок “Об’ємно-просторова композиція в архітектурі та дизайні” (вид-во Нац. ун-ту “Львівська політехніка”, 2009 р. Навчальний посібник є методологічним доповненням до підручників: “Архітектурна графіка” та “Архітектурне проектування” для студентів архітектурної спеціальності.

